

SIİRT İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

2020

ORTAOKUL

09-13 KASIM

8

ÖDEU TAKİP SİSTEMİ

8.SINIF İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

ÜNİTE 2: MİLLÎ UYANIŞ:BAĞIMSIZLIK YOLUNDA ATILAN ADIMLAR

KONU : BÜYÜK MİLLET MECLİSİNİN AÇILIŞI

KAZANIM 6: MİSAKİ MİLLÎ'NİN KABULÜNÜ VE BÜYÜK MİLLET MECLİSİNİN AÇILIŞINI VATANIN BÜTÜNLÜĞÜ ESASI İLE "ULUSAL EGEMENLİK" VE "TAM BAĞIMSIZLIK" İLKELERİ İLE İLİŞKİLENDİRİR.

KONU ÖZETİ

- Bu konuda sizlerden ,misakımilli'nin kabulünü ve Büyük Millet Meclisinin açılışını ulusal egemenlik,tam bağımsızlık ve vatanın bütünlüğü ile ilişkilendirmeniz istenmektedir.
- TAM BAĞIMSIZLIK:Atatürk'ün anlatımı ile tam bağımsızlık, "siyasi,mali,ekonomik,adli,askeri,kültürel ve benzeri her hususta tam bağımsızlık ve tam serbestlik demektir.Bunların herhangi birindeki bağımsızlıktan yoksunluk,millet ve memleketin gerçek anlamıyla bütün bağımsızlığından yoksunluğunu ifade eder."
- MİLLÎ EGEMENLİK: Bir milletin kendi kendini idare etmesi,kendini yönetecek heyeti seçmesi anlamına gelmektedir.
- Mebusan Meclisi toplanarak Misakımilli (milli ant-yemin)kararlarını almıştır.(28 OCAK 1920)
- Misakımilli ile Türk vatanının sınırları çizilmiş ve işgallere karşı çıkmıştır.Tam bağımsızlığın sağlanması ve ülke bütünlüğünün korunması hakkında Türk milletinin kararlılığı tüm dünyaya ilan edilmiştir
- Misakımilli'de her alanda ulusal bağımsızlık amaçlanmış ve bu doğrultuda kararlar alınmıştır.
- Misakımilli'nin Osmanlı Mebusan Meclisi'nde kabul edilmesi İtilaf Devletlerini kızdırmıştır.Bu doğrultuda İtilaf devletleri 16 Mart 1920'de İstanbul'u resmen işgal ettiklerini duyurmuş ve Mebusan Meclisini kapatmışlardır.
- İstanbul'un işgalinden sonra Mustafa Kemal tüm yurda bildiriler göndererek Ankara'da olağanüstü bir meclisin toplanacağını bildirdi.23 Nisan 1920'de TBMM açıldı.Mebusan Meclisinin kapatılmasından sonra Anadolu'ya kaçan vekiller seçimlerin yenilenmesiyle birlikte yeni vekiller ile TBMM'ye katıldı.Böylece Temsil Heyeti'nin de görevi sona erdi.
- TBMM'nin açılışı ile birlikte milli egemenliğe dayalı yeni Türk devleti doğmuş oluyordu.1920'de TBMM'nin açılması Mustafa Kemal'in planlı,ileri görüşlü,birleştirici ve sabırlı çalışmasının en güzel örneğidir.

- Meclis başkanı seçilen Mustafa Kemal meclise bir önerge sundu. Bu önerge milletvekillerinin oy birliğiyle kabul edildi. Önergede yer alan konular şunlardı:
- 1-Hükümet kurmak zorunludur.
- 2-Geçici bir hükümet başkanını tanımak veya bir padişah vekili atamak doğru değildir.
- 3-Mecliste toplanan milli iradeyi, vatanın geleceğine egemen kılmak esastır.
- 4-Büyük Millet Meclisi'nin üstünde bir güç yoktur.
- 5-Meclis, yasama ve yürütme yetkilerini kendisinde toplamıştır.
- 6-Meclisten seçilecek ve vekil olarak görevlendirilecek bir kurul, hükümet işlerine bakar; Meclis başkanı bu kurulun da başkanıdır.
- 7-Padişah ve Halife baskıdan kurtulduktan sonra Meclisin düzenleyeceği kanuna göre yerini alır.
- Mustafa Kemal meclisin açıldığını Avrupa devletlerinin dış işleri bakanlarına bir yazı ile bildirdi. Bu yazıda Türk milleti adına Osmanlı Hükümeti ile yaptıkları ve yapacakları antlaşmaların geçersiz olduğunu, Türk milleti hakkında karar yetkisine sahip tek makamın TBMM olduğu belirtildi.
- NOT: TBMM olağanüstü koşullarda kurulmuş bir savaş meclisi olup ayrıca 1921 Anayasası'nı kabul eden kurucu meclistir. Kararların daha hızlı alınabilmesi amacıyla yasama, yürütme ve yargı yetkisini kendi bünyesinde toplayarak güçler birliği ve meclis hükümeti sistemini uygulamıştır.

1) TBMM , yasama ve yürütme yetkisinin yanında yargı yetkisini de kullanmıştır. İstiklal Mahkemelerinin kurulması ile TBMM yargı yetkisine de sahip olmuştur.

İstiklal Mahkemelerinin hangi özelliği TBMM'nin yargı yetkisini kullandığını göstermektedir?

- A) Mahkemelerin verdiği kararların hemen uygulanması
- B) Olağanüstü yetkilere sahip bir mahkeme olması
- C) Mahkeme üyelerinin TBMM üyelerinden oluşması
- D) Mahkemelerin kanunlara uygun hareket etmesi

2) Misakımilli'de Batı Trakya, Kars ve Ardahan ile Batum'da halk oylaması yapılarak buraların hukuki durumunun bu oylarla tespit edilmesi kararlaştırılmıştır

Buna göre Misakımilli'de aşağıdakilerden hangisinin ilke olarak kabul edildiği söylenebilir?

- A) Halk egemenliğinin
- B) Barışçı siyasetin
- C) Kapitülasyonların kaldırılmasının
- D) İstanbul ve Boğazların ticarete açılmasının

3) Misakımilli'nin Osmanlı Meclisinde kabulünden sonra İtilaf devletleri meclisi dağıtmış, İstanbul'u resmen işgal etmiştir. Bunun üzerine Mustafa Kemal ,23 Nisan 1920'de Ankara'da TBMM'ni açmıştır.

Bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İtilaf devletleri millet iradesini yok saymıştır.
- B) Osmanlı meclisi kapatıldığı için TBMM açılmıştır.
- C) İtilaf devletleri meclis kararlarından rahatsızlık duymuştur.
- D) TBMM olağanüstü yetkilerle donatılmıştır.

4) Misakımilli'de yer alan "siyasi, adli ve mali gelişmemize engel olan sınırlamalar kaldırılmalıdır" maddesi ile

- I. Halifelik
- II. Düyun-u Umumiye teşkilatı
- III. Kapitülasyonlar

Hangilerinin kaldırılmasının gerektiği belirtilmiştir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) I ve II.
- D) II ve III.

5) TBMM ulusal egemenliğe dayanan yeni Türk devletinin kurulmasını sağlayan 1921 Anayasası'nı oluşturduğu ve onayladığı için Kurucu Meclistir.

TBMM,vatanın kurtuluşunu her şeyin üstünde tutmuş,Osmanlı egemenlik anlayışını reddetmiştir.Üyeleri seçimle belirlenmiştir.Ulusal egemenliği temel ilke olarak benimseyerek demokratik bir niteliğe sahip olmuştur

Bu parçaya verilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I.TBMM'nin özellikleri
- B) I.TBMM'nin kararları
- C) I.TBMM döneminde yapılan çalışmalar
- D) I.TBMM'nin önemi

6) TBMM'nin aldığı kararlar;

Mustafa Kemal'in bu durumundan, O'nun;

I-Hükümet kurmak zorunludur.

II-TBMM'nin üstünde bir güç yoktur.

III-Padişah ve halifenin durumu daha sonra yeniden ele alınacaktır.

Yukarıdaki kararlardan hangileri İstanbul hükümetinin yok sayıldığının kanıtıdır.

- A) Yalnız I
- B) II ve III
- C) Yalnız II
- D) I ve II

7) İstanbul'un İtilaf devletleri tarafından işgali ve sonrasında Mebusan Meclisinin kapatılması üzerine Mustafa Kemal "milli hakimiyete dayanan,kayıtsız şartsız ,bağımsız yeni Türk devleti kurmak" sözünü söylemiştir.

Yukarıda verilen gelişmeler sonrasında hangi olay yaşanmıştır?

- A) Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkması
- B) Büyük Millet Meclisinin açılması
- C) Sivas Kongresi'nin toplanması
- D) Paris Barış Konfreransının toplanması

8) Mebusan Meclisinde ,Misakımilli kararlarının kabul edilmesi İtilaf devletleri tarafından hoş karşılanmamıştır.Bu devletler saltanat ve halifeliğin güvenliğini korumak için geldiklerini söyleyerek İstanbul'u işgal etmişlerdir.

İtilaf Devletlerinin bu gelişme ile aşağıdakilerden hangisini amaçladıkları söylenebilir?

- A) Mustafa Kemal'e karşı Osmanlı Devletini korumayı
- B) Yapılan işgale karşı halkın tepkisini azaltmayı
- C) Osmanlının var olan yönetimini sürdürmek istemeyi
- D) Wilson İlkelerini uygulamak istemeyi

9) 23 Nisan 1920 tarihinde TTBBM kurulmuştur.Kurulan bu meclise I.Meclis denir.Milli mücadelenin idare merkezi I.Meclis olmuş ve savaş buradan yönetilmiştir.Meclisin özelliklerinden birisi de çalışmalarını güçler birliği ilkesiyle yapmasıdır.Böylece yasama,yürütme ve yargı yetkileri meclise aitti.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kurulan ilk meclisin güçler birliği ilkesini benimsemiş olmasının nedenleri arasındadır?

- A) Halkın henüz demokrasiye hazır olmaması
- B) Meclis içinde azınlık milletvekillerinin yer almaması
- C) Meclisin milli egemenliği benimsemesi
- D) Savaş sürecinden dolayı hızlı karar alınmak istenmesi

10) -Mondros Ateşkes Antlaşması imzalandığı sırada Türk askerlerinin koruduğu Türk vatanının tümü ayrılık Kabul etmez bir bütündür.

-Milli ve ekonomik gelişmemizi engelleyen siyasi ,adli ve mali kapitülasyonlar kaldırılmalıdır.

Misakımillinin bu kararları ile,

I-Vatanın bütünlüğü

II-Tam bağımsızlık

III-Ulusal egemenlik

Kavramlarının hangileri arasında ilişki kurulabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I,II ve III

11) -Misakımilli ile "siyasi,adli ve mali gelişmemize engel olacak sınırlamalar kaldırılacaktır"kararı alınmıştır.

-TBMM ise tutsaklığın her türüne karşı çıkmıştır.

Misakımillinin bu kararı ile Büyük Millet Meclisinin düşüncesinin ortak amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milli Egemenlik
- B) Milli Birlik
- C) Tam Bağımsızlık
- D) Vatanın Bütünlüğü

12) İstanbul'un İtilaf devletleri tarafından resmen işgal edilmesinden sonra Mebusan meclisi kapatıldı.Böylece millet,iradesini temsil edecek ve haklarını savunacak bir organdan yoksun kaldı.Bu gelişme üzerine harekete geçen Mustafa Kemal Ankara'da TBMM'ni açtı.

Verilen gelişme karşısında Mustafa Kemal'in gösterdiği tutumdan onun hangi Hangi liderlik yeteneği çıkarılabilir?

- A) Açık sözlü olma
- B) Sanatsever olma
- C) Gurura yer vermeme
- D) Sorunlara çözüm yolu bulabilme

13) İlk TBMM millet iradesi ile yeni seçilen milletvekillerinin yanı sıra Son Osmanlı Mebusan Meclisinden Anadolu'ya geçen milletvekillerinden oluşmaktaydı. Üyelerinin her biri ülkenin içinde bulunduğu eşi görülmemiş maddi ve manevi yokluklar karşısında Milli Mücadelenin başarıya ulaşması için canla başla çalışmışlardır.

Bu bilgiye göre ilk TBMM için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Teslimiyetçi politikalar izlemiştir.
- B) Milli egemenliği esas almıştır.
- C) Temeli fedakarlık esasına dayanmıştır.
- D) Demokratik yapıya sahiptir.

14) Misakımillinin aşağıdaki kararlarından hangisinde "uluslararası denklik" prensibine vurgu yapılmıştır?

- A) Ülkemizdeki azınlıklara, komşu ülkelerdeki müslümanlara tanınan haklar kadar hak tanınacaktır.
- B) Adli-mali-siyasi gelişmemize engel olan ayrıcalıklar kaldırılmalıdır.
- C) Türk halkının çoğunlukta olduğu yerler birbirinden ayrılmaz bir bütündür.
- D) Batı Trakya'nın durumunun tespitinde halk oylamasına başvurulmalıdır.

15) TBMM'nin üyeleri milletin içinden millet tarafından seçilmiştir. Millet iradesine dayanan ve millet egemenliği ilkesini esas alan bir meclisti. Her türlü inanç ve görüşü bünyesinde barındıran milli bir kurul görünümündeydi.

Bu bilgilerden TBMM'nin hangi özelliği çıkarılabilir?

- A) Olağanüstü
- B) Demokratik
- C) Kurucu
- D) Kahraman

16) Misakımillinin aşağıdaki maddelerinden hangisi "Halkın kendi geleceğine karar vermesi" ile ilgilidir?

- A) Ülkemizdeki azınlıkların hakları komşu ülkelerdeki müslüman hakları ile aynı olacaktır.
 - B) Ulusal ve ekonomik gelişmemizi engelleyen ayrıcalıklar kaldırılmalıdır.
 - C) Batı Trakya'nın durumu için halkoyuna başvurulacaktır.
 - D) Mondros Ateşkes Antlaşmasının öncesindeki bölgelerin tümü Türk yurtdur, parçalanamaz
- 17)** "Milli egemenlik yolunda canımı vermek benim için vicdan ve namus borcu olsun"

Mustafa Kemal'in bu sözünü destekleyen olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düzenli ordunun kurulması
- B) Birinci Dünya Savaşına girilmesi
- C) TBMM'nin açılması
- D) Havza Genelgesinin yayımlanması

18) TBMM'nin aldığı karara göre "Yeni bir hükümet kurulacaktır. Geçici bir hükümet başkanı ya da padişah vekili atamak doğru değildir"

İfadelerinin yer alması aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesi olamaz?

- A) Anadolu'da ayrı bir devletin kurulduğu
- B) Cumhuriyet'in ilan edildiği
- C) Meclisin kalıcı olduğu
- D) Meclisin kararlarında bağımsız olacağı

19) İstanbul şehri ve Marmara'nın güvenliği her türlü tehlikeden uzak kalmalıdır.

Misakımillide yer alan bu karar aşağıdakilerden hangisini korumaya yönelik olamaz?

- A) Başkenti
- B) Boğazları
- C) Ülke topraklarını
- D) Osmanlı yönetimini

20) 23 Nisan 1920'de halkın seçtiği vekillerden oluşan yeni bir meclisin açılması ,aşağıdaki kavramlardan hangisinin güçlendiğini gösterir?

- A) Ulusal egemenlik
- B) Laik hukuk sistemi
- C) Manda ve himayecilik
- D) Çağdaşlaşma ve Batılaşma

CEVAP ANAHTARI

MATEMATİK

- 1) D
- 2) D
- 3) C
- 4) D
- 5) B
- 6) B
- 7) D
- 8) C
- 9) B
- 10) B
- 11) A
- 12) D
- 13) C
- 14) C
- 15) C
- 16) C
- 17) C
- 18) D
- 19) A
- 20) D

FEN BİLİMLERİ

- 1) B
- 2) A
- 3) D
- 4) A
- 5) A
- 6) B
- 7) B
- 8) B
- 9) B
- 10) D
- 11) B
- 12) A
- 13) C
- 14) B
- 15) D
- 16) D
- 17) D
- 18) D
- 19) A
- 20) D

İNGİLİZCE

- 1) D
- 2) B
- 3) A
- 4) A
- 5) C
- 6) C
- 7) D
- 8) A
- 9) B
- 10) A
- 11) C
- 12) C
- 13) A
- 14) D
- 15) C
- 16) B
- 17) D
- 18) A
- 19) D
- 20) A

TÜRKÇE

- 1) B
- 2) C
- 3) D
- 4) A
- 5) B
- 6) D
- 7) A
- 8) B
- 9) C
- 10) A
- 11) B
- 12) C
- 13) B
- 14) D
- 15) A
- 16) B
- 17) C
- 18) A
- 19) D
- 20) B

DİN KÜLTÜRÜ

- 1) C
- 2) B
- 3) B
- 4) D
- 5) A
- 6) C
- 7) A
- 8) A
- 9) D
- 10) C
- 11) B
- 12) C
- 13) B
- 14) D
- 15) A
- 16) B
- 17) C
- 18) C
- 19) B
- 20) B

İNKİLAP TARİHİ

- 1) C
- 2) A
- 3) D
- 4) D
- 5) A
- 6) D
- 7) B
- 8) B
- 9) D
- 10) B
- 11) C
- 12) D
- 13) A
- 14) A
- 15) B
- 16) C
- 17) C
- 18) B
- 19) D
- 20) A

EMEĞİ GEÇEN ÖĞRETMENLERİMİZ

Siirt Millî Eğitim AR-GE Birimi

Mustafa YÜCEL
Koordinatör

Barış KAVURKALI
Bilişim Teknolojileri Öğretmeni

Nil GÖNEN
Matematik Öğretmeni

Gökben ÖZBEK
Türkçe Öğretmeni

Seda Pınar SÖZGÜN
Fen Bilimleri Öğretmeni

Ercan ÖZDEMİR
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
Öğretmeni

Çiçek TAŞ
İngilizce Öğretmeni

Kerim ÇAĞLIYAN
Sosyal Bilgiler Öğretmeni